

Europejski Przegląd Sądowy

MIESIĘCZNIK

POSTĘP TECHNOLOGICZNY A PRAWO UNIJNE

MARTA GRABOWSKA

INGA KAWKA

JAKUB KOZŁOWSKI

MIŁOSZ MALAGA

DOMINIKA SKOCZYLAS

12
(231)

grudzień
2024

www.wolterskluwer.pl

www.czasopisma.wolterskluwer.pl

CENA 99 ZŁ (W TYM 8% VAT)
Indeks 206261

Wolters Kluwer

Sygnalista LEX Compliance

Twój zaufany Partner w ochronie sygnalistów

Sygnalista LEX Compliance - to połączenie, w jednej ofercie, eksperckiej wiedzy prawnej marki LEX z bezpiecznym systemem zgłaszania naruszeń Sygnanet. **Dzięki naszemu rozwiązaniu spełniasz ustawowe obowiązki, bezpiecznie obsługujesz zgłoszenia naruszeń prawa i chronisz reputację Twojej organizacji!**

Dlaczego warto wybrać ofertę
Sygnalista LEX Compliance?

- ✓ Tworzysz automatycznie elektroniczny rejestr zgłoszeń.
- ✓ Masz dostęp do poradników, szkoleń online i gotowych wzorów dokumentów.
- ✓ Opracujesz procedury zgłoszeń naruszeń wewnętrznych i zewnętrznych.
- ✓ Korzystasz z bezpiecznego i szyfrowanego kanału zgłoszeń.
- ✓ Przyjmujesz zgłoszenia przez elektroniczny formularz, zapewniający pełną poufność.

www.LEX.pl/sygnalista

Postęp technologiczny a prawo unijne

Tematyka niniejszego numeru naszego czasopisma koncentruje się na wyzwaniach wynikających z dynamicznej adaptacji unijnego ustawodawstwa do zmieniających się realiów technologicznych oraz społecznych, jakie towarzyszą postępującej cyfryzacji UE.

Z unijnego dokumentu planowania „Cyfrowy kompas na 2030 r.: europejska droga w cyfrowej dekadzie” wynika, że transformacja cyfrowa UE jest priorytetem dla Unii. Znajduje to odzwierciedlenie w koncentracji środków na wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz łączności cyfrowej. Artykuł Marty Grabowskiej szczegółowo opisuje programy UE kluczowe dla finansowania cyfryzacji, w szczególności Instrument Łącząc Europę czy Cyfrowa Europa. Autorka podkreśla, jak istotne jest skuteczne wykorzystanie funduszy europejskich w kontekście wyzwań stojących przed Polską, wynikających m.in. z luki cyfrowej i trudności legislacyjnych.

Podstawowym elementem transformacji cyfrowej Unii Europejskiej jest tworzenie jednolitego rynku cyfrowego. Unijne regulacje w tym zakresie dotyczą m.in. ochrony uprawnień i interesów jednostek. Miłosz Malaga w swoim artykule zgłębia tematykę praw użytkowników końcowych oraz biznesowych w świetle Aktu o Rynkach Cyfrowych. Analiza dotyczy obowiązków nakładanych na tzw. strażników dostępu, czyli największe platformy cyfrowe, oraz potencjalnych ścieżek egzekwowania praw użytkowników. Zagwarantowanie ochrony bezpieczeństwa i praw podstawowych obywateli UE jest również celem Aktu w sprawie sztucznej inteligencji (AI). Jakub Kozłowski przedstawia ewolucję definicji systemów AI oraz sposób, w jaki rozporządzenie unijne klasyfikuje te systemy, biorąc pod uwagę poziom ryzyka. Artykuł pozwala zrozumieć potencjalne wyzwania prawne i technologiczne związane z AI.

Warunkiem funkcjonowania jednolitego rynku cyfrowego w UE jest objęcie całego terytorium UE łącznością o bardzo dużej przepustowości. Inga Kawka analizuje, jak Unia Europejska stara się dorównać w tej kwestii światowym liderom technologicznym dzięki regulacji sektora łączności elektronicznej. W artykule poruszone zostały zagadnienia, takie jak regulacja cen, współinwestowanie w infrastrukturę, neutralność sieci, a także ich wpływ na inwestycje infrastrukturalne.

Cykl artykułów zamykają rozważania Dominiki Skoczylas. Autorka przybliży unijne akty prawne będące odpowiedzią na eskalację cyberzagrożeń, w tym na ataki związane z pandemią COVID-19 czy wojną cybernetyczną wywołaną agresją Rosji na Ukrainę. Autorka omawia znaczenie dyrektywy NIS2 oraz Aktu o solidarności cybernetycznej, wskazując na konieczność wspólnych działań państw członkowskich i UE w obliczu nowych wyzwań.

Mamy nadzieję, że prezentowane opracowania wzbogacą wiedzę czytelników i staną się inspiracją do dalszych dyskusji nad przyszłością prawa unijnego i jego praktycznymi implikacjami.

Rada Naukowa i Kolegium Redakcyjne EPS składają podziękowania Pani dr hab. Indze Kawce, prof. UJ, za inicjatywę publikacji przedkładanego cyklu artykułów w EPS oraz opiekę merytoryczną nad nimi.

Profesor Stanisław Biernat
Redaktor Naczelny „EPS”

Technological progress in the light of EU law

This issue of our journal focuses on challenges associated with rapid adaptation of the EU legislation to the evolving technology and social realities accompanying the ongoing digitalisation of the EU.

In accordance with the EU planning document “2030 Digital Compass: the European way for the Digital Decade,” the EU digitalisation is a priority for the Union. It is reflected in focusing the measures on supporting innovative and intelligent business transformation and digital communication. The article by Marta Grabowska describes in detail EU programmes that are key to financing the digitalisation, in particular the Connecting Europe Facility and the Digital Europe Programme. The author emphasises the importance of the effective use of European funds in the context of challenges faced by Poland as a result of, inter alia, digital gap and legislative problems.

The primary element of the digitalisation of the European Union is the development of a common digital market. The EU regulations in this respect pertain to, inter alia, protection of individual rights and interests. In his article, Miłosz Malaga explores the subject of rights of end-user and business users in view of the Digital Markets Act. The analysis covers the obligations imposed on the so-called gatekeepers, i.e. the largest digital platforms, and potential ways of enforcing user rights. Guaranteeing the protection of the security and fundamental rights of EU citizens is also the objective of the Artificial Intelligence (AI) Act. Jakub Kozłowski presents the evolution of the definition of AI systems and the way of classifying these systems by the EU Regulation, taking into account the level of risk. The article allows us to understand potential legal and technological challenges posed by AI.

Ensuring access to very high-capacity broadband networks in the whole territory of the EU is the condition for the functioning of the single digital market in the EU. Inga Kawka analyses how the European Union is trying to catch up with the global high-tech leaders in this respect by regulating the electronic communications sector. The article discusses the issues such as price regulation, co-investment in infrastructure, network neutrality, as well as their impact on infrastructure investments.

The series of articles is closed by Dominika Skoczylas, who presents EU legal acts adopted in response to the escalation of cyber threats, including attacks related to the COVID-19 pandemic and cyber warfare following Russia's attack on Ukraine. The author discusses the importance of the NIS2 directive and the EU Cyber Solidarity Act, emphasising the need for joint action by Member States and the EU in the face of new challenges.

We believe that the presented articles will deepen the knowledge of readers and will stimulate further discussions on the future of EU law and its implications in practice.

The Scientific Council and Editorial Board of EPS would like to express their gratitude to dr hab. Inga Kawka, professor of Jagiellonian University, for the initiative to publish the aforementioned series of articles in EPS and for supervision of the work on the content of the articles.

Profesor Stanisław Biernat
‘EPS’ Editor-in-Chief

Materiały do publikacji powinny zostać przesłane pocztą elektroniczną. Objętość nadesłanych tekstów nie powinna przekraczać 25 000–30 000 znaków ze spacjami. Teksty muszą mieć tytuł, abstrakt w języku polskim (o objętości około 800 znaków), śródtytuły, podsumowanie, słowa kluczowe, przypisy opracowane w tradycyjny sposób – na dole strony, krótką notkę o autorze oraz adres e-mailowy do korespondencji. Autor może zaproponować tłumaczenie na język angielski tytułu tekstu, abstraktu oraz słów kluczowych. Należy także podać (w przypisie) informacje o źródłach finansowania danej publikacji, takich jak np. granty krajowe, międzynarodowe, dotacje fundacji, stowarzyszeń lub instytucji komercyjnych. Do tekstu należy dołączyć bibliografię załącznikową. Przekazując tekst do redakcji, Autor przenosi na Wydawcę wyłączne prawo do jego publikacji (prawa autorskie i wydawnicze). Redakcja zastrzega sobie prawo skracania tekstów, zmiany tytułów, śródtytułów oraz poprawek merytorycznych i stylistycznych, również w wersji angielskiej. Materiały niezamówione nie będą zwracane.

Warunkiem publikacji jest odesłanie uprzednio podpisanej umowy z Wydawnictwem. Podstawowe zasady recenzowania nadesłanych tekstów oraz wymagania dla Autorów dotyczące ghostwritingu są dostępne na stronie: <http://www.wolterskluwer.pl/proces-publicacji-w-czasopiśmie>.

Redakcja uprzejmie informuje, że za publikację w „Europejskim Przeglądzie Sądowym” nie są wypłacane honoraria autorskie.

Przedruk materiałów publikowanych w „Europejskim Przeglądzie Sądowym” wymaga zgody Wydawcy.

Niedozwolone jest cytowanie wyimków publikacji bez powołania się na źródło.

Wersją podstawową (referencyjną) czasopisma jest wersja papierowa.

Za publikację na łamach „Europejskiego Przeglądu Sądowego” Autor otrzymuje 40 pkt (zgodnie z załącznikiem do komunikatu Ministra Nauki z 5.01.2024 r. w sprawie wykazu czasopism naukowych i recenzowanych materiałów z konferencji międzynarodowych, wydanego na podstawie art. 267 ust. 3 ustawy z 20.07.2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dz.U. z 2024 r. poz. 1571).

Miesięcznik jest ujęty w międzynarodowej bazie European Reference Index for the Humanities and Social Sciences (ERIH+).

Czasopismo jest indeksowane w bazie ICI Journals Master List za rok 2023 (ICV 2023 = 61,66).

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

Marta Grabowska

Obszary cyfryzacji w Wieloletnich ramach finansowych 2021–2027 Unii Europejskiej i w Planie odbudowy dla Europy oraz polskie potrzeby w tych obszarach 4

Miłosz Malaga

Uprawnienia użytkowników platform internetowych na podstawie aktu o rynkach cyfrowych..... 11

Jakub Kozłowski

Akt o w sprawie sztucznej inteligencji – charakterystyka unijnej regulacji opartej na ryzyku..... 20

Inga Kawka

Łączność o bardzo dużej przepustowości jako wyzwanie dla unijnego prawa telekomunikacyjnego 26

Dominika Skoczylas

Wzmocnienie zdolności Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa – cybersolidarność w kontekście cyberzagrożeń 39

KAMIENIE MIŁOWE ORZECZNICTWA – UNIJNE PRAWO ENERGETYCZNE

Ilona Przybojewska

Zależności między unijną polityką w dziedzinie energii a unijną polityką w dziedzinie środowiska – komentarz i wyrok Trybunału Sprawiedliwości z 21.07.2011 r., C-2/10, Azienda Agro-Zootecnica Franchini Srl, Eolica di Altamura Srl przeciwko Regione Puglia 45

UNIJNE ORZECZNICTWO SĄDÓW POLSKICH

Orzecznictwo Sądu Najwyższego

(Michalina Szyrka)..... 63

Orzecznictwo Naczelnego Sądu Administracyjnego

(Robert Talaga)..... 64

Table of contents

ARTICLES AND DISSERTATIONS

Marta Grabowska

*Areas of Digitalisation in the EU Multiannual Financial Framework
2021–2027 and the Recovery Plan for Europe,
and Poland's Needs in these Areas* 4

Miłosz Malaga

Online Platform Users' Rights in the light of the Digital Market Act 11

Jakub Kozłowski

*Artificial Intelligence Act in Practice – Characteristics
of EU Risk-Based Regulation* 20

Inga Kawka

*Very High Capacity Networks as a Challenge
for EU Telecommunications Law* 26

Dominika Skoczylas

*Enhancement of Cybersecurity Capabilities within the European Union
– Cyber Solidarity in the context of Cyber Threats* 39

CASE LAW MILESTONES – EUROPEAN ENERGY LAW

Ilona Przybojewska

*Interdependencies between the EU Energy Policy and the Environmental
Policy – Commentary and Judgment of the European Court of Justice
of 21 July 2011, C-2/10, Azienda Agro-Zootecnica Franchini Sarl,
Eolica di Altamura Srl v Regione Puglia* 45

EU-RELATED CASE LAW OF POLISH COURTS

*Case law of the Supreme Court
(Michalina Szpyrka)* 63

*Case law of the Supreme Administrative Court
(Robert Talaga)* 64

Rada Naukowa

JAN BARCZ
PAUL CRAIG
PEDRO CRUZ VILLALÓN
WŁADYSŁAW CZAPLIŃSKI
JACQUELINE DUTHEIL DE LA ROCHERE
TADEUSZ ERECIŃSKI
LECH GARDOCKI
LESZEK GARLICKI
ZBIGNIEW HAJN
ROMAN HAUSER
PIOTR HOFMAŃSKI
KOEN LENAERTS
LESZEK LESZCZYŃSKI
EWA ŁĘTOWSKA
HANNA MACHIŃSKA
INGOLF PERNICE
TERESA ROMER
MATTHIAS RUFFERT
MAREK SAFJAN
WALERIAN SANETRA
RYSZARD SKUBISZ
JANUSZ TRZCIŃSKI
ANDRZEJ WASILEWSKI
BRUNO DE WITTE
ANDRZEJ WRÓBEL
MIROŚLAW WYRZYKOWSKI

Kolegium Redakcyjne

Stanisław Biernat – redaktor naczelny
Agnieszka Grzelak
Ireneusz C. Kamiński
Krystyna Kowalik-Bańczyk
Justyna Maliszewska-Nienartowicz
Monika Namysłowska
Nina Półtorak
Maciej Szpunar
Anna Popławska – sekretarz redakcji
tel. +48 668 618 563
e-mail: anna.poplawska@wolterskluwer.com

Redaktor języka angielskiego
Katarzyna Paluch

Dyrektor Działu Publikacji Periodycznych
Klaudia Szawłowska
klaudia.szawlowska@wolterskluwer.com
Sekretariat: czasopisma@wolterskluwer.pl
[http://www.czasopisma.wolterskluwer.pl/
europejski-przeglad-sadowy/](http://www.czasopisma.wolterskluwer.pl/europejski-przeglad-sadowy/)

Sprzedaż i prenumerata:
Księgarnia internetowa Wolters Kluwer Polska
www.Profinfo.pl – tel. +48 732 122 863
lub infolinia 801 044 545,
e-mail: PL-prenumerata@wolterskluwer.com
Ruch – tel. 22 693 70 00 lub 801 800 803,
Kolporter – tel. 801 404 044,
GLM – tel. +48 504 914 773,
Garmond – tel. 22 837 30 08

Nakład 450 egz.

Wydawca
Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

www.wolterskluwer.pl

dr hab. Marta Grabowska, prof. ucz.

Autorka jest pracownikiem badawczo-dydaktycznym w Centrum Europejskim Uniwersytetu Warszawskiego (ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4481-0545>).

Obszary cyfryzacji w Wieloletnich ramach finansowych 2021–2027 Unii Europejskiej i w Planie odbudowy dla Europy oraz polskie potrzeby w tych obszarach

Słowa kluczowe: cyfryzacja, cyfryzacja w Unii Europejskiej, Instrument Łącząc Europę, program „Cyfrowa Europa”, Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, cyfryzacja w Polsce

Celem artykułu jest przedstawienie miejsca cyfryzacji w Wieloletnich ramach finansowych 2021–2027 i w Planie odbudowy dla Europy oraz polskich potrzeb w tym zakresie. Nakreślono w nim krótką historię rozwoju społeczeństwa informacyjnego, cyfrowego i gigabitowego w UE, omówiono strukturę obu funduszy oraz zawarte w nich trzy główne programy dotyczące cyfryzacji: Instrument Łącząc Europę, program „Cyfrowa Europa” oraz Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności. Wskazano na najpilniejsze potrzeby Polski w obszarach cyfryzacji związane z tymi trzema podstawowymi programami, wynikającymi z odległej pozycji naszego kraju w rankingu DESI, braków legislacyjnych, konfliktów politycznych Polski z UE i przedkładania w różnych okresach innych celów w polityce państwa nad cyfryzacją. Fundusze te są bardzo potrzebne w Polsce i powinny być szybko i skutecznie wykorzystane. Artykuł przygotowano na podstawie analizy dokumentów oficjalnych UE i Polski oraz informacji uzyskanych z bezpośredniej obserwacji prac Komisji Cyfryzacji, Innowacyjności i Nowoczesnych Technologii Sejmu RP X kadencji.

1. Wstęp

Cyfryzacja to proces wdrażania, a następnie wykorzystywania technologii cyfrowych, które są działalnością natury technicznej, jak też ekonomicznej i organizacyjnej, mającej na celu wprowadzanie urządzeń i systemów cyfrowych w różne obszary gospodarki, sektora publicznego i życia prywatnego obywateli. Digitalizacja natomiast to zespół czynności polegających na przekształcaniu zasobów analogowych na odpowiedniki cyfrowe. Zatem procesy digitalizacji to niezbędny element finalnego celu, jakim jest cyfryzacja. Prawidłowe zaplanowanie procesów digitalizacyjnych decyduje o końcowym efekcie działania, jakim jest cyfryzacja. Stała się ona podstawą budowy tzw. społeczeństwa informacyjnego, później zwanego cyfrowym, a obecnie już gigabitowym. Należy zauważyć, że w języku angielskim cyfryzacja to *digitalization*, a polski termin „digitalizacja” to w języku angielskim *digitization*¹.

Barwna historia rozwoju technologii cyfrowych związana jest przede wszystkim z osiągnięciami wybitnego matematyka brytyjskiego Alana Turinga (1912–1954) sięgającymi czasów jeszcze sprzed II wojny światowej. W jej trakcie istotny wkład w rozwój technologii cyfrowych miał deszyfrant niemieckiej maszyny ENIGMA², w którym to procesie kluczową rolę odegrali też wybitni polscy matematycy. Wreszcie późniejszy szybki rozwój trzech nowych dyscyplin: **informatyki, elektroniki i telekomunikacji**, wprowadził nas w erę rewolucji cyfrowej i nowego świata ICT (ang. *Information and Communications Technology*). I choć idee te narodziły się w Europie, to po II wojnie światowej wyczerpany wojną Stary Kontynent nie był zainteresowany ich rozwojem. Inicjatywę przejęły Stany Zjednoczone Ameryki i Japonia. Europa ocknęła się dopiero za prezydentury Valéry’ego Giscarda d’Estaing’a w końcu lat 70. XX w., kiedy przewaga technologiczna USA i Japonii

1 H.A. Malak, *Digitization vs digitalization: What’s the difference?*, <https://thecmconsultant.com/digitization-vs-digitalization/> (dostęp: 23.07.2024 r.).

2 A. Hodges, *Alan Turing: Enigma*, tłum. W. Bartol, Warszawa 2014, *passim*.

była już oczywista³. Trzeba było podjąć radykalne działania, aby dorównać tym potęgom gospodarczym, których przewaga budowana była wówczas na technologiach cyfrowych.

Nie stało się to jednak szybko. W państwach członkowskich ówczesnych Wspólnot Europejskich podejmowano pewne wysiłki, ale dopiero opublikowanie przez Jacka Delorsa jego White papers – *Growth, competitiveness, employment. The challenges and ways forward into the 21st century. White papers*⁴ zainicjowało budowę nowej strategii gospodarczej UE na podstawie szybkiego rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W słynnym raporcie, który powstał rok później⁵, jego autor, Martin Bangemann, ówczesny komisarz ds. telekomunikacji, wskazał kluczowe obszary, w których w pierwszej kolejności należy wdrożyć technologie cyfrowe⁶. Był to czas przygotowań pierwszej wieloletniej strategii rozwoju UE, tj. Strategii Lizbońskiej (2000–2007/2013)⁷. I choć nie wszystkie cele tej Strategii zostały zrealizowane, a szczególnie ten dotyczący dorównania Stanom Zjednoczonym Ameryki i Japonii, to jednak dokonał się wówczas istotny postęp w budowie europejskiego społeczeństwa informacyjnego. Wzrosła też świadomość jego roli w odniesieniu do wszystkich polityk UE. W 2001 r. na posiedzeniu Rady Europejskiej w Göteborgu (Szwecja)⁸ zapadła decyzja o włączeniu do tych działań 10 państw stowarzyszonych, kandydujących wówczas do członkostwa w UE, w tym państw Europy Centralnej i Wschodniej. W 2005 r., wobec postępującej cyfryzacji mediów, nastąpił zwrot w terminologii stosowanej w dokumentach oficjalnych UE ze „społeczeństwa informacyjnego” na „społeczeństwo cyfrowe”.

W kolejnej wieloletniej strategii rozwoju UE Europa 2020: strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu⁹, też postawiono

na cyfryzację i gospodarkę opartą na wiedzy, a spośród siedmiu projektów przewodnich do obszaru społeczeństwa cyfrowego bezpośrednio odnosiła się *Europejska agenda cyfrowa* (przyjęta 19.05.2010 r.)¹⁰. Wyznaczono w niej wiele zadań, w tym przede wszystkim zbudowanie **jednolitego rynku cyfrowego**.

W 2020 r. UE stanęła przed nową perspektywą finansową na lata 2021–2027. Zasadniczy kierunek działania nie uległ zmianie. Ukierunkowanie dalszego rozwoju UE na cyfryzację oraz ekonomię opartą na danych jest kluczowe. Wobec kolejnego skoku technologicznego, który nastąpił w XXI w., i pojawienia się wielu nowych technologii cyfrowych takich jak: internet rzeczy, obliczenia wielkiej skali, sztuczna inteligencja, technologie chmurowe, rozszerzona i wirtualna rzeczywistość, autonomiczne roboty, łączność 5G, druk 3D, superkomputery itd., przed UE stanęło nowe wyzwanie budowania europejskiego społeczeństwa gigabitowego¹¹, tym bardziej że z biegiem czasu poszerzyło się grono konkurentów gospodarczych, szczególnie na Dalekim Wschodzie. Należy jednak podkreślić, że w zakresie tworzenia tzw. przełomowych technologii cyfrowych Zachód ciągle utrzymuje przewagę, a UE dodatkowo wyznacza też wzorcowe ramy etyczne tych działań. Utrzymanie tej przewagi przez Zachód w nadchodzących latach będzie wymagać jednak dużego wysiłku.

Poszczególne państwa członkowskie UE reprezentują obecnie zróżnicowany poziom rozwoju w obszarze cyfryzacji. Jest on mierzony i publikowany co roku przez Komisję Europejską w ramach tzw. Indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (ang. *The Digital Economy and Society Index – DESI*). Indeks ten, obejmujący do 2022 r. takie elementy jak: kapitał ludzki, stan łączności elektronicznej, integracja technologii cyfrowych oraz poziom cyfryzacji usług publicznych, w związku z przyjętą przez Unię Europejską polityką „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r.¹² został zmieniony i obecnie obejmuje: umiejętności cyfrowe, bezpieczną i zrównoważoną infrastrukturę cyfrową, transformację cyfrową przedsiębiorstw oraz cyfrowe usługi publiczne. Jednak od wielu lat, zarówno według starego indeksu, jak i nowego, Polska zajmuje jedno z ostatnich miejsc wśród państw UE w tym rankingu. Według opublikowanych danych za rok 2022¹³ (ostatni „stary” indeks) Polska lokowała się na 24 miejscu ze wszystkimi wskaźnikami poniżej 20. miejsca, a według danych za 2023 r. (pierwszy „nowy” indeks) lokuje się ogólnie na 19 miejscu (obliczenie dokonane przez autorkę) z najsłabszym sektorem „umiejętności cyfrowe” i tylko kilkoma wskaźnikami powyżej średniej unijnej¹⁴ wśród wszystkich wskaźników tego indeksu (jest ich 36). Są to bardzo słabe wyniki i pozycja Polski jest daleka od zadawalającej. Ponieważ w nowej

3 Prezydent Francji Valéry Giscard d'Estaing wysłał dwóch ekspertów do Japonii – Alana Minca i Simon Norę w celu zbadania przyczyn tak gwałtownego rozwoju gospodarczego, którzy przywieźli stamtąd pierwszy znany w Europie opis społeczeństwa informacyjnego: *L'informatisation de la société*, 21 février 1978, vie-publique.fr (dostęp: 28.06.2024 r.).

4 Growth, competitiveness, employment. The challenges and ways forward into the 21st century. White papers. COM (93)700 final, part A and B.

5 *Europe and the global information society. Recommendations of the high-level group on the information society to the Corfu European Council (Bangeman group)*. European Commission, *Growth, competitiveness and employment. White paper follow-up. Report on Europe and the global information society. Interim report on trans-European networks. Progress report on employment. Extracts of the conclusions of the Presidency of the Corfu European Council*, „Bulletin of the European Union”, Supplement 2/94, https://aei.pitt.edu/1199/1/info_society_bangeman_report.pdf (dostęp: 14.06.2024 r.).

6 Były to takie obszary jak: telepraca, szkolenia na odległość, sieci łączące uczelnie i jednostki badawcze, usługi teledydaktyczne dla małych i średnich przedsiębiorstw, zarządzanie ruchem drogowym, kontrola ruchu powietrznego, sieci na użytek sektora zdrowia, komputeryzacja sektora zamówień publicznych, transeuropejskie sieci administracji publicznej, infostrada dla obszarów wiejskich.

7 Communication of 8 December 1999 on a Commission initiative for the special European Council of Lisbon, 23 and 24 March 2000 – eEurope – An information society for all, COM (1999)687 final.

8 „Taking account of their particular situations, candidate countries are invited to translate the Union's economic, social, and environmental objectives into their national policies. The intention of candidate countries to adopt the eEurope+ initiative is a successful example. Starting from Spring 2003, the Commission will begin covering the candidate countries and their national policies in its annual synthesis report” – Presidency Conclusions, *Göteborg European Council 15 and 16 June 2001*, SN 2001/01 Rev. 1, pkt 11, s. 2.

9 COM(2010) 2020 final.

10 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów: *Europejska agenda cyfrowa*, COM(2010)245 final.

11 M. Grabowska, *Europejskie społeczeństwo gigabitowe*, „Studia Europejskie – Studies in European Affairs” 2020/1, s. 151–172.

12 Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/2481 z 14.12.2022 r. ustanawiająca program polityki „Droga ku cyfrowej dekadzie” do 2030 r. (Dz.Urz. UE L 323, s. 4) – dalej decyzja 2022/2481.

13 Komisja Europejska, *Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy. Indeks gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI)*, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/pl/policies/desi> (dostęp: 6.12.2024 r.).

14 Komisja Europejska, *Kształtowanie cyfrowej przyszłości Europy, Wskaźniki DESI*, https://digital-decade-desi.digital-strategy.ec.europa.eu/datasets/desi/charts/desi-indicators?period=desi_2024&indicator=desi_5gcv_3400_3800&breakdown=total_pophh&cunit=pc_hh_all&country=AT,BE,BG,HR,CY,CZ,DK,EE,EU,FI,FR,DE,EL,HU,IE,IT,LT,LU,MT,NL,PL,PT,RO,SK,SI,ES,SE (dostęp: 6.12.2024 r.).